

OBJECTIUS

Conèixer físicament el país que t'acull és l'única manera de sentir-te'l més teu i de moure-t'hi amb comoditat, com si estiguessis a casa. Amb aquesta fitxa, la cinquena, hem volgut destacar alguns —no tots, és clar!— dels trets geogràfics més típics d'aquí, i alhora donar alguns consells pel que fa als transports.

PENSA QUE...

- ▶ Es pot donar el cas que no conegui la geografia de Catalunya; no estaria malament que li mostressis un mapa del país.
- ▶ També pot ser útil que tinguis a mà un llibre de fotos que reculli els paratges naturals més interessants.

Roba i clima

El clima dominant a Catalunya és el mediterrani, que és el que també trobem en altres països propers —com a Grècia o Itàlia—, i que es caracteritza per uns estius secs, pluges a la primavera i a la tardor, i un fred suau a l'hivern. Amb tot, també trobem el clima alpí als Pirineus, amb temperatures força baixes a l'hivern, i l'Atlàntic, a la conca de la Garona. Què vol dir, però, tot això a la pràctica? Quina roba ens hem de posar? En general es pot dir que convé abrigar-se força d'octubre a febrer, període durant el qual es fa indispensable portar roba d'hivern (jerseis gruixuts, abrics...) i molt especialment a les zones fredes del país. De març a abril i d'octubre a novembre no cal abrigar-se tant i el més assenyat és dur roba de mig temps (cal vigilar, però, amb les baixades i pujades de temperatura, molt freqüents en aquesta època). De maig a setembre és quan fa més calor i quan s'imposa la roba d'estiu: pantalons i faldilles curts, samarretes, sandàlies...

Tenir fred, tenir calor

I seguim amb qüestions climàtiques. Expressar la temperatura del cos és

una cosa que tots fem sovint, especialment en èpoques especialment fredes o caloroses. Qui no ha dit almenys una vegada a la vida *tinc fred!* o *quina calor!?* Cal anar alerta, però, a l'hora de dir-ho en públic en una segona llengua... I és que la traducció d'aquestes dues expressions, *tenir fred* i *tenir calor*, ha donat lloc a uns quants malentesos lingüístics i ens pot jugar una mala passada. Convé saber, per exemple, que en anglès tenen dos significats ben diferents: *I'm hot* (*tinc calor/vaig calent*) i *I'm cold* (*tinc fred/estic fred*).

Bicicleta

En molts països centreeuropeus, la bicicleta, a més de ser respectada pels conductors i conductores d'altres tipus de vehicles, és un dels mitjans de transports més utilitzats entre l'estudiantat. En ciutats com Heidelberg (Alemanya), Copenhagen (Dinamarca), Upsala (Suècia) o Oxford (Anglaterra), és habitual veure circular pels carrers centenars de joves universitaris muntats en el vehicle de dues rodes més famós mundialment parlant. Aquí, però, la cosa no ha

acabat d'arrelar, i encara estem a anys llum de consolidar-ne l'ús. Per no tenir, gairebé no tenim ni carrils bici...

Fer dit

Fer dit (*autoestop*) pot ser, certament, una manera incerta i atrevida de viatjar, però qui negarà que és el millor per a la butxaca? Recomanable o no, el cas és que trobar algú que et porti (fins allà on li sigui possible) pot ser tota una aventura en segons quines zones del país. Concretament, si es fa dit a la zona metropolitana de Barcelona pot molt ben ser que tot el que se n'obtingui siguin els fums contaminants dels cotxes, amb les excepcions pertinents, és clar. En les zones menys habitades, en canvi, és més fàcil que algú s'aturi.

24

Comarques

El territori català s'organitza en 41 comarques. Una comarca és una extensió de territori més reduïda que una regió, que es caracteritza, entre altres coses, per tenir en comú unes certes relacions socials i econòmiques entre les poblacions que la formen, a més d'unes certes condicions naturals i històriques. Cada comarca té una capital, on se solen concentrar alguns serveis.

Dialectes

El català té sis varietats geogràfiques (el rossellonès, el català central, el balear, l'alguerès, el català nord-occidental i el valencià), però, a diferència del

que passa en altres llocs —com a Itàlia—, els parlants de cadascuna d'aquestes modalitats no tenen gaires dificultats per a entendre's, tot i que són conscients de les diferències lingüístiques existents.

Transports

Aquests són alguns consells que es poden donar en relació amb el *bon ús* dels transports públics, especialment a l'àrea metropolitana de Barcelona:

a) els embussos són habituals i imprevisibles, sobretot en hores punta: si tens una cita important i no pots fer tard, assegura't el tret, no fos cas que..., i agafa el metro (si ets a Barcelona o rodalies); *b)* sempre que puguis, paga amb monedes, especialment als taxistes (que de vegades no tenen canvi!); *c)* per bé o per mal, no tothom deixa el camí esquerre lliure a les escales mecàniques del metro: no et posis nerviós/osa, doncs, si algú et barra el pas; *d)* en molts llocs hi ha autobusos nocturns; l'àrea de Barcelona, per exemple, disposa dels anomenats Nitbús: tot i que no excel·leixen per la seva puntualitat, són una bona manera d'estalviar-se les dues mil pessetes del taxi i, no cal dir-ho, tota una experiència (imagina't tot el que pot passar en un autobús a les quatre de la matinada..., glups!); *e)* els trens funcionen més o menys bé, de vegades amb retards, i només has d'intentar evitar una cosa: els grups

d'escolars que fan excursions (si no te n'amagues, acabaràs amb mal de cap);*f*) si una persona d'edat avançada se't posa dreta al costat del seient on estàs assegut/uda i et comença a mirar fixament, no és que vulgui res de tu; només t'està demanant que la deixis seure; *g*) si has de passar

una temporada llarga aquí, consulta les ofertes: actualment hi ha molts abonaments i combinacions possibles (tren, bus, metro...);

h) i per acabar, un consell que no pots oblidar mai: si plou, tingues paciència: res no anirà bé i segur que aquell dia faràs tard.

QUÈ PODEM FER?

Catalunya és un país petit però ple de contrastos geogràfics, des del pla de Lleida fins al delta de l'Ebre passant pel Montseny, els aiguamolls de l'Empordà o els Pirineus. Si us agrada la natura, podeu fer una excursió per algun d'aquests o altres paratges i allunyar-vos de la civilització, ni que sigui per unes hores.